

Sygn. akt VIII Gz 161/15

POSTANOWIENIE

Dnia 9 grudnia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Woźniak

Sędziowie: SO Natalia Pawłowska- Grzelczak

SO Patrycja Baranowska

po rozpoznaniu w dniu 9 grudnia 2015 roku w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa H. Ż.

przeciwko G. Z.

o zapłatę

na skutek zażalenia powódki na postanowienie Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 22 grudnia 2014 roku, sygn. akt V GC 637/15

postanawia:

o d d a l i ć z a ż a l e n i e.

SSO Natalia Pawłowska- Grzelczak SSO Agnieszka Woźniak SSO Patrycja Baranowska

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 22 grudnia 2014 roku Sąd Rejonowy w Gorzowie Wielkopolskim przyznał świadkowi K. A. zwrot wydatków związanych ze stawiennictwem do Sądu w kwocie 729,58 zł (pkt I.), nakazał ściągnąć od powódki na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Gorzowie W.. kwotę 364,79 zł tytułem nieuiszczonych kosztów należności świadka (pkt II.) oraz nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Gorzowie W.. kwotę 364,79 zł tytułem nieuiszczonych kosztów należności świadka (pkt III.).

W uzasadnieniu Sąd wyjaśnił, że dniu 6 listopada 2014 r. świadek K. A. złożył wniosek o zwrot kosztów dojazdu związanych z jego udziałem w rozprawie w dniu 4 listopada 2014 r.

Przywołując regulacje zawarte w art. 277 k.p.c. oraz art. 85 § 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych stanowiące podstawę rozstrzygnięcia wniosku Sąd wskazał, że świadek dojechał do Sądu swoim samochodem o pojemności skokowej powyżej 900 cm³ z miejscowości M.. Odległość z miejsca zamieszkania świadka do G. wyniosła ok. 367 km (w obie strony 734 km). Mając na względzie Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy za każdy kilometr przebiegu pojazdu o pojemności skokowej powyżej 900 cm³ Sąd uznał, że świadkowi należy się zwrot 0,8358 zł. Świadek

poniósł również koszty przejazdu autostradami w łącznej wysokości 116,10 zł, zatem za dojazd na rozprawę oraz powrót do miejsca zamieszkania świadkowi należy się zwrot kosztów w łącznej wysokości 729,58 zł.

Dalej Sąd wskazał, że na rozprawie w dniu 4 listopada 2014 r. strony zawarły ugodę sądową, a Sąd postępowanie w sprawie umorzył. W konsekwencji zawarcia przez strony ugody sądowej, na podstawie art. 108¹ k.p.c., Sąd nakazał ściągnąć nieuiszczone należności świadka od obu stron procesu w częściach równych, po połowie.

Zażalenie na powyższe postanowienie, co do punktu I i II wniosła powódka domagając się jego zmiany poprzez zmniejszenie przyznanej świadkowi kwoty zwrotu wydatków do 613,48 zł oraz odstąpienie od obciążania powódki kosztami związanymi ze stawiennictwem świadka do Sądu i nakazanie ściągnięcia całej należnej kwoty od pozwanego. Nadto wniosła o zasądzenie kosztów postępowania odwoławczego. Zaskarżonemu orzeczeniu powódka zarzuciła naruszenie przepisów prawa procesowego, mające istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie art. 361 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. poprzez niewyjaśnienie podstawy prawnej wydanego postanowienia oraz naruszenie art. 83 ust 2 w zw. art. art. 113 ust 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 104 k.p.c. poprzez zaniechanie odpowiedniego zastosowania zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu do okoliczności niniejszej sprawy, w szczególności poprzez pominięcie, że:

- w przypadku wzajemnego zniesienia kosztów wydatki powinny obciążać stronę, która je zainicjowała (świadkowie strony pozwanej);
- w toku rozprawy zgodnym zamiarem stron było pokrycie przez pozwanego wszelkich kosztów (o czym świadczy zapis o zwrocie połowy opłaty od pozwu), a w chwili sporządzania ugody powódce nie był nawet znany zamiar dochodzenia zwrotu kosztów podróży przez świadków strony pozwanej (co znalazłoby odzwierciedlenie w treści ugody),
- pozwany uległ w 80% żądaniu powódki (z kwoty 5.436 zł na 4.350 zł).

Skarżąca zarzuciła nadto naruszenie art. 85 ust 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez orzeczenie zwrotu kosztów podróży w kwocie przekraczającej górną granicę przewidzianą przepisami i uwzględnienie opłat za autostrady w kwocie 116,10 zł.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie stwierdzić należy, że Sąd I instancji dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i trafnie określił ich konsekwencje prawne.

Zgodnie z art. 108¹ k.p.c. jeżeli w toku postępowania sąd nie orzekł o obowiązku poniesienia kosztów sądowych lub orzeczeniem nie objął całej kwoty należnej z tego tytułu, postanowienie w tym przedmiocie wydaje na posiedzeniu niejawnym sąd, przed którym sprawa toczyła się w pierwszej instancji. Stosownie natomiast do treści art. 83 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. Dz.U. z 2014 r. poz. 1025 z późn. zm.) w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie sąd orzeka o poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa wydatkach, stosując odpowiednio przepisy art. 113. Przy zasądzaniu na rzecz Skarbu Państwa nieuiszczonych kosztów sądowych mają zaś zastosowanie zasady obowiązujące przy zwrocie kosztów procesu (art. 113 ust. 1 ustawy z o kosztach sądowych w sprawach cywilnych), a więc też zasady ukształtowane wykładnią art. 104 k.p.c. W konsekwencji zasady zniesienia kosztów, a więc umorzenia wzajemnych należności, strony pozostają przy kosztach poniesionych w związku ze swoim udziałem w sprawie (bez jakiegokolwiek rekompensaty ze strony przeciwnika procesowego lub innych uczestników postępowania). Nieuiszczone przez strony koszty sądowe ponoszą obie strony w równych częściach, chyba że w ugodzie postanowiły inaczej (art. 104 k.p.c. w zw. z art. 113 ust. 1 i 117 ustawy o kosztach sądowych).

Rozstrzygnięciem zawartym w punkcie I ugody strony objęły koszty sądowe w postaci opłaty od pozwu ustalając, że pozwany dokona zwrotu połowy uiszczonych z tego tytułu kwoty. Nieuiszczone dotychczas koszty sądowe dotyczące należności świadków nie były zaś przedmiotem uzgodnień stron, co niewątpliwie potwierdziła również skarżąca w uzasadnieniu zażalenia. Skoro więc w treści ugody, działające przy udziale profesjonalnego pełnomocnika, strony nie ustaliły także, którą z nich i w jakiej części mają obciążać nieuiszczone koszty sądowe, to zgodnie z art. 117 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych koszty te ponoszą obie strony w równych częściach (por. wyrok SA w Lublinie z 27.11. 2013 r., I ACa 533/13, nietezowane, lex nr 1455596).

Mając na uwadze powyższe słusznie zatem, Sąd Rejonowy orzekł o nieuiszczonych kosztach związanych ze stawiennictwem świadka na podstawie art. 108¹ k.p.c. w zw. z art. 83 ust. 2 i art. 113 ust. 1 oraz art. 117 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Nie wszystkie wskazane przepisy Sąd I instancji powołał w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, co nie spowodowało przeszkody do przeprowadzenia kontroli instancyjnej zaskarżonego orzeczenia i nie czyni zasadnym zarzutu niewyjaśnienia podstawy prawnej rozstrzygnięcia.

Dodatkowo jedynie zaznaczyć można, że sąd nie jest wprawdzie związany treścią ugody stron w zakresie rozliczenia kosztów, powinien jednak w miarę możliwości uwzględnić ustalenia stron (por. post. SN z 23.04.1965 r., I CZ 26/65, lex nr 5786). W przypadku gdy strony ustaliły w zawartej w niniejszej sprawie ugodzie, że koszty opłaty sądowej ponoszą po połowie - niezależnie od nieobjęcia w tym względzie nieuiszczonych kosztów świadków - to i tak przyjęta zasada świadczy raczej o równym rozłożeniu ciężaru kosztów a nie stosunkowym zależnym od ewentualnego wyniku sprawy.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 85 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych wskazać należy, że zgodnie ust. 1 powołanego przepisu, świadkowi przysługuje zwrot kosztów podróży - z miejsca jego zamieszkania do miejsca wykonywania czynności sądowej na wezwanie sądu - w wysokości rzeczywiście poniesionych, racjonalnych i celowych kosztów przejazdu własnym samochodem lub innym odpowiednim środkiem transportu, zaś górną granicę tych należności stanowi wysokość kosztów przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (ust. 2). Rodzaj i wysokość kosztów przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju reguluje rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz.U. z 2013 r. poz. 167), które przewiduje w § 3 ust. 4, iż pracownikowi przysługuje zwrot kosztów przejazdu w wysokości stanowiącej iloczyn przejechanych kilometrów przez stawkę za jeden kilometr przebiegu, ustaloną przez pracodawcę, która nie może być wyższa niż określona w przepisach wydanych na podstawie art. 34a ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (tekst. jedn. Dz.U. z 2013 r. poz. 1414 z późn. zm.), tj. w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz.U. Nr 27 poz. 271 z późn. zm.). Wskazana we wniosku długość trasy z miejsca zamieszkania świadka do siedziby Sądu odpowiadała rzeczywistości, przyznany przez Sąd zwrotu kosztów przejazdu (613,48 zł) na rozprawę mieścił się w granicach przewidzianych przez powyższe przepisy co zresztą nie było w sprawie sporne.

Treść rozporządzenia w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej stanowi również, że z tytułu podróży krajowej oraz podróży zagranicznej, odbywanej w terminie i miejscu określonym przez pracodawcę, pracownikowi przysługują diety oraz zwrot kosztów do których poza kosztami przejazdów zaliczyć należy również inne niezbędne udokumentowanych wydatki, określone lub uznane przez pracodawcę odpowiednio do uzasadnionych potrzeb.

W myśl § 4 z kolei pracownikowi, który w czasie podróży krajowej lub podróży zagranicznej poniósł inne niezbędne wydatki związane z tą podróżą, określone lub uznane przez pracodawcę (opłaty za bagaż, przejazd drogami płatnymi i autostradami, postój w strefie płatnego parkowania, miejsca parkingowe) zwraca się powyższe wydatki, uzależnione

jest to jednak od ich udokumentowania. W niniejszej sprawie świadek wykazał paragonami fiskalnymi fakt poniesienia opłat w wysokości 116,10 zł, za przejazd autostradami (k. 101) wydatek w takiej postaci jest zaś wprost określony w rozporządzeniu, wobec czego należało mu przyznać zwrot tych kosztów we wnioskowanej kwocie. W tym względzie Sąd Rejonowy nie wskazał wprost na regulacje odsyłające zawarte w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej czy ustawie o transporcie drogowym, niemniej dokonał prawidłowych wyliczeń i rozróżnienia należnych świadczeni kosztów.

W świetle powyższych ustaleń oraz treści ugody obowiązek uiszczenia tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa kosztów związanych ze stawiennictwem świadka K. A. w łącznej wysokości wynoszącej 729,58 zł strony powinny ponieść w równych częściach.

W tym stanie rzeczy na podstawie art. 385 w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. zażalenie powódki jako bezzasadne podlegało oddaleniu, o czym orzeczono w sentencji.

SSO Natalia Pawłowska- Grzelczak SSO Agnieszka Woźniak SSO Patrycja Baranowska

(...) S., (...)

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

4. (...)